

Referat despre Stonehenge - partea a doua

Blocurile ansamblului Stonehenge care cintaresc intre 25 si 50 de tone - au fost aduse de la distante mari: de cel putin 40 km cele de gresie, iar "pietrele albastre" dintr-o cariera aflata la o distanta de 217 km in linie aeriana. Intregul complexa fost construit in epoci diferite, incepand din 1900 i.e.n. pana catre 1400 i.e.n. (cf. Atkinson).

Se crede ca acest imens monument avea o functie religioasa legata de cultul solar (si probabil totodata de cultul mortilor). Intr-adevar, ansamblul este in asa fel orientat incat la data solstitiului de vara rasaritul soarelui apare in directia axei drumului de acces in grandiosul sanctuar. Arheologii englezi ii atribuie o functie de cercetare astronomica. Dar este de asemenea posibil ca in acest cadru atat de solemn sa fi avut loc si procesiuni la mormintele stramosilor.

Acest caracter funerar este atestat nu numai de necropolele din jur, sau de numeroasele morminte de incinerare ale caror urme au fost gasite in interiorul primului cerc, ci si de faptul ca unele blocuri ale complexului sunt per-forate. Or, destinatia acestor asa-numite "gauri ale sufletelor" este interpretata de unii arheologi ca servind potrivit conceptiei constructorilor monumentului iesirii si reintrarii in mormint a sufletului mortilor. Dincolo de asemenea ipoteze insa ramine faptul ca grandioasa si solemna arhitectura a complexului Stonehenge (care unor cercetatori le-a putut evoca si imaginea unui dans ritual in cerc) creeaza un cadru de mare efect al unui sanctuar in care se desfasurau practicile cultice ale omului epocii neolitice.

Prin forma dolmenului si intr-un mod mai amplu, mai complex, prin ansamblul de tipul Stonehenge sunt clar materializate, si pentru prima data in istoria civilizatiei, principiile fundamentale ale arhitecturii: delimitarea unui spatiu interior; opozitia intre partile purtatoare (blocurile verticale) si partile purtate (lespedea sau arhitrava); principiul ordinei, cel al ritmului si cel al simetrici. In aceasta forma arhitectonica primara, impunatoare tocmai prin simplitatea ei, vedem prefigurandu-se principiul alternarii coloanelor si raporturile lor cu antablamentul. Putem recunoaste, cu alte cuvinte, insusi prototipul andepartat al salilor hipostile ale templelor egiptene.